

3. FA jako aplikovaná vědní disciplína. Cíle a základní metodické nástroje FA.

3.1 Cíl a úloha FA

Obecný cíl FA

posouzení **finančního zdraví podniku** = identifikace silných a slabých stránek podniku.

finanční zdraví = rentabilita + likvidita

Pozor na omezený informační obsah této definice finančního zdraví.

Úloha FA

a) Identifikace finanční tísně podniku

Finanční tíseň – takové problémy s likviditou, které lze řešit pouze výraznými změnami:

- v činnostech podniku a nebo
- ve způsobu financování podniku.

b) FA = rozbor finanční situace **podniku** (nejčastější) / **odvětví** / **státu**.

c) FA = diagnostická část finančního řízení

- **poměřuje získané údaje a**
- **rozšiřuje jejich vypovídací schopnost (informace pro finanční rozhodování)**

d) Analogie s lékařskou péčí, včetně diskuse syntetické části FA (návrhy a doporučení = léčení pacienta).

d) Alternativně: maximalizace informační hodnoty (vypovídací schopnosti) dostupných datových základů. Zřejmě nejvýstižnější charakteristika.

3.2 Uživatelé finanční analýzy a jejich potřeby

Prakticky nekonečná množina, minimálně nejméně

- vlastní podnik a
- konkurence !

3.3 Informační zdroje FA

3.3.1 Účetní výkazy

- jde o základní informační zdroj
- dvě skupiny účetních výkazů
 - výkazy finančního účetnictví (standardizováno)
 - výkazy vnitropodnikového (manažerského) účetnictví (bez jednotné metodické úpravy)
- účetní uzávěrka
 - rozvaha
 - výsledovka
 - přílohaa dobrovolně
 - výkaz o peněžních tocích (CF).
- zveřejňování účetní uzávěrky
 - v Obchodním věstníku
 - Sbíрка listin Obchodního rejstříku

3.3.2 Výroční zpráva

- minimální informační obsah je definován zákonem o účetnictví

3.3.3 Prospekty cenných papírů

- jde o informace o emitentovi
- obsah je dán zákonem.

3.3.4 Užší prospekty cenných papírů

- předmětné cenné papíry (jsou předmětem veřejné nabídky).

3.3.5 Pololetní zpráva emitenta kótovaného cenného papíru

3.3.6 Ostatní zdroje

3.4 Metodické zásady (etapy) FA

I. Etapy FA

- zasahuje všechny 3 funkce finančního řízení (financování, investování, dividendová politika)
- a) zjištění základních charakteristik (standardizovaných)
- b) určení odchylek od standardů
- c) případná podrobnější analýza ve vybraných oblastech
- d) identifikace příčin nežádoucího stavu

II. Postupy finanční analýzy (prakticky využitelné)

1. Definice prostředí FA a její datové základny

- a) výběr srovnatelných firem
- b) sběr dat
- a) ověření použitelnosti dat

2. Volba metod FA a jejich aplikace

- a) výběr vhodné metody
- b) zpracování ukazatelů (realizace)
- c) relativní postavení firmy

3. Identifikace modelu dynamiky

- a) blízké k teorii automatického řízení (vstupní/výstupní modely)
- b) obtížné, omezeně prakticky využitelné

4. Analýza vztahu mezi ukazateli (odchylky, korelace...)

- a) svého druhu náhrada metodik dle bodu 3.
- b) prakticky dostatečně efektivní

5. Syntetická část FA

- a) návrhy a doporučení (ve variantách)
- b) odhady rizikových variant
- c) **nepovinné ???**

3.5 Nástroje FA (přehled metod)

3.5.1 Fundamentální a technická FA

Fundamentální FA

Data:

- spíše kvalitativní údaje o podniku i jeho okolí (konkurence, obor)
- kvantitativní údaje se zpracovávají většinou nealgoritmizovaně

Metodika:

- základní metoda = odborný (expertní) odhad
- požadavky na teoretickou i **praktickou** (empirickou) kvalifikaci analytika na úrovni
 - podniku
 - oboru i
 - národní ekonomiky (makro souvislosti)

Technická FA

Data:

- ekonomická data
- v zásadě data „tvrdé“ povahy

Metodika:

- v zásadě kvantitativní metody
- algoritmizované metody
- výsledky zpracování opět kvantitativně vyhodnocovány

5.5.2 Elementární metody

Součást technické analýzy.

Problém jednotnosti (ve smyslu nejednotnosti) terminologie.

Členění:

Analýza absolutních ukazatelů (extenzivních):

- horizontální analýza (trendů)
- vertikální analýza (procentní).

Analýza fondů finančních prostředků:

- analýza čistého pracovního kapitálu
- analýza čistých pohotových prostředků
- analýza čistých peněžně pohledávkových fondů

Analýza poměrových ukazatelů:

- rentability
- likvidity
- aktivity
- finanční stability.

tzv. ukazatele základní, doplněné případně o ukazatele

- CF
- kapitálového trhu.

Nejčastěji používané => samostatné kapitola.

Analýza soustav ukazatelů:

- pyramidové (Du Pont)
- skupinové

Bonitní/bankrotní modely:

- ukazatele syntetické povahy
- výstupy prediktivního charakteru.

5.5.3 Vyšší metody

Matematicko-statistické metody

- korelační a regresní analýza
 - vzájemná závislost mezi dvěma nebo více ukazateli (zdánlivá a skutečná)
- diskriminační analýza
 - stanovení příznaků finanční tísně podniků
- bodové odhady
- statistické testy odlehlých dat

a další.

Nestatistické metody

Především pro zpracování dat neurčitého (fuzzy) charakteru, ku příkladu:

- neuronové sítě,
- fraktální geometrie,
- teorie chaosu (deterministického chaosu),
- fuzzy metody,
- gnostická analýza.